

PĀVILS: PAGĀNU APUSTULIS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ap. d. 6:9-15, 9:1-9, 1. Sam. 16:7, Mat. 7:1, Ap. d. 11:19-21, 15:1-5

ATMIŅAS PANTS:

„To dzirdējuši, viņi nomierinājās un teica Dievu, sacīdami: "Tātad Dievs arī pagāniem devis atgriešanos no grēkiem dzīvībā.”"

Nav grūti saprast Saula no Tarsas (pēc atgriešanās pazīstams arī kā apustulis Pāvils) rīcību. Viņš bija nodevis jūds, visu savu dzīvi mācīts, cik svarīgs ir likums un ka drīz nāks Israēla politiska atbrīvošana. Domu par ilgi gaidīto Mesiju, kurš apkaunojoši vajāts kā visšļūnākais noziedznieks, viņam bija pārāk grūti pieņemt.

Tāpēc nav brīnums, ka viņš tika pārliecināts, ka Jēzus sekotāji pārkāpj Toru un tādā veidā traucē Dieva plānam priekš Israēla. Viņš uzskatīja, ka apgalvojumi par to, ka krustā sistais Jēzus bija Mesija un ka Viņš ir uzmodies no mirušiem, ir visistākā atkrišana. Pret tādām muļķībām un arī pret ikvienu, kas atteicās atņemt šādus uzskatus, nevarēja būt nekādas iecietības. Sauls bija apņēmies būt Dieva ierocis, lai atbrīvotu Israēlu no šādiem uzskatiem. Tātad vispirms viņš Svēto Rakstu lappusēs atklāts kā vardarbīgs to savu tautiešu jūdu vajātājs, kuri ticēja, ka Jēzus ir Mesija.

Turpretī Dievam bija pilnīgi citāds plāns Saula dzīvei, plāns, ko viņš nekad nebūtu iedomājies: šis jūds ne tikai apliecināja Jēzu kā Mesiju, viņš to darīja pat pagānu vidū!

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 1. oktobrī.

KRISTIEŠU VAJĀTĀJS

Sauls no Tarsas pirmo reizi minēts Apustuļu darbos kā viens no tiem, kas bija iesaistīts Stefana nomētāšanā ar akmeņiem (Ap. d. 7:58), un pēc tam saistībā ar daudz plašākām vajāšanām, kas izcēlās Jeruzalemē (Ap. d. 8:1-5). Pēterim, Stefanam, Filipam un Pāvilam ir nozīmīga loma Apustuļu darbu grāmatā, jo viņi bija iesaistīti notikumos, kas noveda pie kristīgās ticības izplatīšanās ārpus jūdu pasaules. Stefanam ir īpaša nozīme, jo viņa sludināšanai un mocekļa nāvei, kā izrādās, bija pamatīga ietekme uz Saulu no Tarsas.

Pats Stefans bija grieķiski runājošs jūds un viens no septiņiem diakoniem (Ap. d. 6:3-6). Saskaņā ar Apustuļu darbiem, grupa ieceļojušu jūdu, kas bija atnākuši dzīvot Jeruzalemē (9. p.), uzsāka strīdu ar Stefanu par viņa sludināšanas saturu. Iespējams, pat ļoti ticams, ka Sauls no Tarsas bija iesaistīts šajā strīdā.

Izlasi Ap. d. 6:9-15. Kāda apsūdzība tika celta pret Stefanu? Ko šī apsūdzība tev atgādina? (skat. arī Mat. 26:59-61) _____

Nežēlīgais naidis pret Stefana sludināšanu acīmredzot izcēlies divu dažādu iemeslu dēļ. No vienas puses, Stefans izsauca uz sevi pretinieku dusmas, jo pirmajā vietā viņam nebija jūdu likums un templis, kas bija kļuvis par galveno jūdaismā, – tie bija augsti vērtēti reliģiskās un nacionālās identitātes simboli. Bet Stefans darīja vairāk, nekā tikai pazemināja šīs divas dārgās ikonas. Viņš enerģiski sludināja, ka Jēzus, krustā sistais un augšāmceltais Mesija, ir patiesais jūdu ticības centrs.

Nav brīnums, ka tas sadusmoja farizeju Saulu (Fil. 3:3-6), kura revolucionārā dedzība pret pirmkristiešiem norāda, ka viņš piederēja stingrajam un kareivīgi noskaņotajam farizeju atzaram. Sauls redzēja, ka lielie, pravietiskie Dieva valstības apsolījumi vēl nebija piepildījušies (Dan. 2, Cak. 8:23, Jes. 40-55), un viņš, iespējams, ticēja, ka viņa uzdevums bija palīdzēt Dievam tuvināt šo dienu, attīrot Israēlu no reliģiskas samaitātības, ieskaitot uzskatu, ka šis Jēzus bija Mesija.

Pārliecināts par savu taisnību, Sauls bija gatavs nogalināt tos, kurus viņš uzskatīja par nepareiziem.

Lai gan mums ir vajadzīga dedzība par to, kam mēs ticam, kā mēs mācāmies apvaldīt savu degsmi, saprotot, ka reizēm mums var arī nebūt taisnība? _____

SAULA ATGRIEŠANĀS

„Viņš jautāja: „Kas Tu esi, Kungs?” Bet Viņš atbildēja: „Es esmu Jēzus, ko tu vajā.” (Ap. d. 9:5)

Lai gan Saula pirmkristiešu draudzes vajāšanas sākas diezgan neievērojami (viņš ir tikai Stefana mocītāju drēbju turētājs), tās ātri pieaug spēkā (skat. Ap. d. 8:1-3, 9:1,2,13,14,21; 22:3-5). Tie daži vārdi, ko Lūkas lieto, lai aprakstītu Saulu, rada nikna, mežonīga zvēra vai slepkavojoša kareivja attēlu, kas grib iznīcināt savu pretinieku. Vārds, kas tulkots kā „postīja” Ap. d. 8:3, piemēram, ir lietots Vecās Derības grieķu tulkojumā (Ps. 80:13), lai aprakstītu nekontrolētu un postošu mežacūkas uzvedību. Saula karš pret kristiešiem noteikti nebija ērtību jautājums, tas bija pārdomāts plāns, lai iznīcinātu kristīgo ticību.

Izlasi trīs Saula atgriešanās aprakstus (Ap. d. 9:1-18, 22:6-21 un 26:12-19). Kāda loma ir Dieva žēlastībai šajā piedzīvojumā? Citiem vārdiem, cik daudz Sauls bija pelnījis labestību, ko Kungs viņam parādīja? _____

No cilvēciskā redzes viedokļa Saula atgriešanās šķita neiespējama (tāpēc daudzi bija skeptiski noskaņoti, kad to pirmo reizi dzirdēja).

Vienīgais, ko Sauls bija pelnījis, bija sods, bet Dievs parādīja šim dedzīgajam jūdam žēlastību. Ir svarīgi atzīmēt, ka Saula atgriešanās tomēr nenotika vakuumā, ne arī tā tika panākta piespiedu kārtā.

Sauls nebija ateists. Viņš bija reliģiozs cilvēks, lai gan smagi kļūdījās savā izpratnē par Dievu. Jēzus vārdi Pāvilam „tev grūti nāksies pret dzenuli spārdīt” (Ap. d. 26:14) norāda, ka Gars Saulu bija pārliecinājis. Senajā pasaulē „dzenulis” bija nūja ar asumu, ko lietoja, lai piebikstītu vērsim, kad tas pretojās un negribēja vilkt arklu. Sauls kādu laiku pretojās Dieva dunkām, bet beigās ceļā uz Damasku brīnumaina sastapšanās ar augšāmcelušos Jēzu pamudināja Saulu vairs kauju neturpināt.

Ateries pats/-i savu atgriešanās stāstu. Varbūt tas nebija tik dramatisks kā Pāvilam (lielākā daļa nav tādu), bet kādā līdzīgā veidā arī tu biji Dieva žēlastības saņēmējs? Kāpēc ir svarīgi nekad neaizmirst to, kas mums ir dots Kristū? _____

SAULS DAMASKĀ

Laikā, kad notika Saula sastapšanās ar Jēzu, viņš tika padarīts akls un tad pamācīts doties uz kāda vīra, vārdā Jūdas, namu un tur gaidīt kādu citu cilvēku – Ananiju. Nav šaubu, ka Saula fiziskais aklums bija spēcīgs atgādinājums lielākam garīgam aklumam, kas viņam bija licis vajāt Jēzus sekotājus.

Jēzus parādīšanās viņam uz Damaskas ceļa izmainīja visu. Tas, ko Sauls bija uzskatījis par pilnīgu taisnību, izrādījās absolūti nepareizs. Tā vietā, lai strādātu Dievam, izrādījās, ka viņš bija strādājis pret Viņu. Sauls Damaskā iegāja kā cits cilvēks, ne kā tas lepnais un dedzīgais farizejs, kas bija atstājis Jeruzalemi. Tā vietā, lai ēstu un dzertu, viņš trīs dienas Damaskā pavadīja lūgšanās un gavēšanā, pārdomājot visu, kas bija noticis.

Izlasi Ap. d. 9:10-14. Iedomājies, kam vajadzēja norisināties Ananijas prātā: Sauls tagad ne tikai ticēja Jēzum, viņš arī bija Pāvils, Dieva izraudzīts apustulis evaņģēlija pasludināšanai pagānu pasaulē (skat. Ap. d. 26:16-18).

Nav brīnums, ka Ananija bija nedaudz samulsis. Ja Jeruzalemes draudze svārstījās par Pāvila pieņemšanu trīs gadus pēc viņa atgriešanās (Ap. d. 9:26-30), varam iedomāties, kādi jautājumi un bažas pildīja ticīgo sirdis Damaskā tikai dažas dienas pēc notikušā!

Ievēro to, ka arī Ananija saņēma atklāsmi no Kunga, kas viņam paziņoja pārsteidzošas un negaidītās ziņas par Saulu no Tarsas. Nekas mazāks par atklāsmi nevarēja viņu pārliecināt, ka tas, kas viņam tika stāstīts par Saulu, bija patiesība – ticīgo jūdu ienaidnieks tagad bija kļuvis viens no viņiem.

Sauls bija aizgājis no Jeruzalemes ar augsto priesteru atļauju un pilnvaru izskaust kristīgo ticību (Ap. d. 26:12). Dievam tomēr bija pilnīgi citāda pilnvara Saulam, kas balstījās uz daudz lielāku autoritāti. Saulam bija jānes evaņģēlijs pagānu pasaulei. Šī doma Ananijam un citiem ticīgajiem jūdiem bija vēl šokējošāka nekā Saula atgriešanās.

Tur, kur Sauls centās iznīcināt kristīgo ticību, Dievs tagad izlietoja viņu, lai izplatītu to tālu pāri robežām, kādas ticīgie jūdi spēja iedomāties.

Izlasi 1. Sam. 16:7, Mat. 7:1 un 1. Kor. 4:5. Kāda ir šo pantu vēsts attiecībā uz to, kāpēc mums vajadzētu būt uzmanīgiem, vērtējot citu cilvēku garīgo pieredzi? Kādas kļūdas tu esi pieļāvis/-usi, spriežot par citiem, un ko tu esi iemācījies/-usies no šīm kļūdām? _____

EVANĢĒLIJS DODAS PIE PAGĀNIEM

Kur tika nodibināta pirmā pagānu draudze? Kādi notikumi lika ticīgajiem turp doties? (Ap. d. 11:19-21, 26) Ko tas tev atgādina no Vecās Derības laikiem? (skat. Dan. 2) _____

Vajāšanas, kas izcēlās Jeruzalemē pēc Stefana nāves, lika daudziem jūdu ticīgajiem bēgt 300 km uz ziemeļiem, uz Antiohiju. Antiohija kā Romas Sīrijas provinces galvaspilsēta nozīmīguma ziņā bija tikai aiz Romas un Aleksandrijas. Tās iedzīvotāji, aptuveni 500 tūkst., bija īpaši kosmopolītiski, kas padarīja šo pilsētu par ideālu vietu ne tikai pagānu draudzei, bet arī pasaulplašas draudzes sākumam.

Kas Antiohijā notika tāds, kas pamudināja Barnabu apmeklēt pilsētu un aicināt Pāvilu pievienoties viņam? Kā šeit ir attēlota draudze? (Ap.d. 11:20-26) _____

Izveidot Pāvila dzīves hronoloģiju ir grūti, bet šķiet, ka starp viņa Jeruzalemes apmeklējumu pēc atgriešanās (Ap. d. 9:26-30) un Barnaba aicinājumu pievienoties viņam Antiohijā bija pagājuši kādi pieci gadi. Ko Pāvils darīja visus šos gadus? Ir grūti to precīzi pateikt, bet, pamatojoties uz viņa komentāriem Gal. 1:21, viņš sludināja evaņģēliju Sīrijas un Silīcijas apkaimē. Daži uzskata, ka šajā laikā ģimene atņēma Pāvilam mantojuma daļu (Fil. 3:8) un viņam nācās pārciest daudz grūtību, ko viņš apraksta 2. Kor. 11:23-28.

Antiohijas draudze Gara vadībā plauka. Apraksts Ap. d. 13:1 norāda, ka kosmopolitiskā pilsētas daba drīz vien atspoguļojās pašas draudzes etniskajā un kultūras dažādībā. (Barnaba bija no Kipras, Lūkijs no Kirēnas, Pāvils no Silīcijas, Simons, jādama, ka no Āfrikas, vēl bez tam visi atgriezti pagāni.) Tagad Gars centās aiznest evaņģēliju pat vēl lielākam skaitam pagānu, izmantojot Antiohiju kā pamatu vēl tālākām misijas aktivitātēm aiz Sīrijas un Jūdejas robežām.

Izlasī vēlreiz Ap. d. 11:19-26. Ko mūsdienu draudzei noderīgu mēs varam mācīties no Antiohijas draudzes, kas kultūras un etniskā ziņā bija ļoti daudzkrāsaina? _____

KONFLIKTS DRAUDZES IEKŠIENĒ

Protams, neviens cilvēks nav perfekts, un nepagāja ilgs laiks, kad agrīnajā ticīgo kopienā sākās nesaskaņas.

Ne visiem patika, ka draudzē ienāca pagānu ticīgie. Neapmierinātība nebija pagānu misijas dēļ, bet gan par to, uz kāda pamata pagāniem vajadzētu ļaut pievienoties. Dažiem likās, ka ticība Jēzum nav pietiekams faktors, kas nosaka, vai cilvēks ir kristietis. Ticībai, viņi strīdējās, ir jābūt papildinātai ar apgraizīšanu un paklausību Mozus likumiem. Lai būtu īsts kristietis, viņi apgalvoja, pagāniem ir jātiek apgraizītiem. (Ap.d. 10:1-11:18, Pētera piedzīvojumā ar Kornēliju un reakcijā, kas tam sekoja, mēs varam redzēt, cik liela bija plaša starp jūdiem un pagāniem.)

Oficiālās vizītes no Jeruzalemes, kas pārraudzīja Filipa darbu Samarijā un darbu ar pagāniem Antiohijā (Ap.d. 11:22), var radīt bažas par to, vai nejūdi tika uzņemti kristīgo kopienā. Taču reakcija uz to, ka Pēteris kristīja Kornēliju, neapgraizītu romiešu kareivi, ir skaidrs piemērs nesaskaņām, kas pagānu jautājumā pastāvēja starp pirmajiem kristiešiem. Tāda īpaša pagāna kā Kornēlijs uzņemšana dažiem varēja likt justies neērti, bet Pāvila apzinātās pūles atvērt plaši draudzes durvis pagāniem uz ticības Jēzum pamata izraisīja tišus centienus graut Pāvila kalpošanu.

Kā daži ticīgie no Jūdejas centās izjaukt Pāvila darbu ar pagāniem Antiohijā? Ap. d. 15:1-5

Lai gan Jeruzalemes koncils Ap. d. 15. nodaļā galu galā nostājās Pāvila pusē apgraizīšanas jautājumā, pretestība Pāvila kalpošanai turpinājās. Aptuveni septiņus gadus vēlāk, Pāvila pēdējās Jeruzalemes vizītes laikā, daudzi vēl joprojām ar aizdomām skatījās uz Pāvila evaņģēliju. Patiesībā, kad Pāvils apmeklēja templi, viņš gandrīz zaudēja savu dzīvību, kad jūdi no Āzijas sauca: „Izraēlieši, nāciet palīgā! Šis ir tas cilvēks, kas visur visus māca pret tautu, bausību un pret šo vietu.” (Ap. d. 21:28, skat. arī 21:20,21)

Iedomājies sevi šo ticīgo jūdu vietā, kuri bija nobažījušies par Pāvila mācību. Kāpēc viņu bažas un pretestība ir saprotama? Ko mēs varam mācīties par to, kā mūsu aizspriedumainās idejas, kā arī kultūras (un pat reliģiskie) uzskati var mūs novirzīt no pareizā ceļa? Kā mēs varam iemācīties pasargāt sevi no tām pašām kļūdām, vienalga, cik labi ir bijuši mūsu nodomi?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Par attiecībām starp personīgu atgriešanos un draudzi izlasi E. Vaitas grāmatā „Liecības draudzei”, 3. sēj. nodaļu „Personīgā neatkarība”, 430.-434. lpp. Par Pāvila agrīno dzīvi un atgriešanos lasi SDA Bībeles komentāros, 6. sēj., 226.-234. lpp.

„Agrāk Pāvils bija pazīstams kā jūdu reliģijas aizstāvis un nenogurstošs Jēzus sekotāju vajātājs. Drosme, patstāvība un neatlaidība, viņa apdāvinātība un izglītība to darīja spējīgu darboties gandrīz jebkurā jomā. Viņš varēja neparasti skaidri spriest un ar iznīcinošu sarkasmu nostādīt pretinieku neapskaužamā gaismā. Un nu jūdi redzēja šo jauno, ārkārtīgi daudzsološo cilvēku pievienojamies tiem, kurus viņš agrāk vajāja, un droši sludinām Jēzus vārdā.

Kaujā kritis ģenerālis ir zaudējums armijai, tomēr viņa nāve nedod papildus spēkus ienaidniekam. Turpreti, ja kāds ievērojams vīrs pievienojas pretinieka rindām, tad viņa ne tikai pietrūkst, bet tie, kam viņš pievienojās, iegūst izšķirošu pārsvaru. Kungs viegli varēja Saulu iznīcināt, kad tas atradās ceļā uz Damasku, un līdz ar to vajātāju spēki kļūtu daudz vājāki. Tomēr Dievs savā aizgādībā ne tik vien saudzēja Saula dzīvību, bet to atgrieza, tādā veidā ievērojamu cīnītāju no ienaidnieka rindām nostādot Kristus pusē. Kā prasmīgs runātājs un bargs kritiķis Pāvils ar savu neatlaidību un bezbailību bija ļoti atbilstošs pirmās draudzes vajadzībām.” E. Vaita „Apustuļu darbi”, 124. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko mēs varam mācīties no fakta, ka daži no Pāvila niknākajiem pretiniekiem bija viņa biedri jūdi, kas ticēja Jēzum?
2. Kā tu vari nelokāmi turēties pie reliģiskajiem principiem un vienlaikus būt drošs, ka necīnīs pret Dievu?

KOPSAVILKUMS:

Saula sastapšanās ar augšāmcēlušos Jēzu uz Damaskas ceļa bija noteicošais brīdis viņa dzīvē un agrīnās draudzes vēsturē. Dievs izmainīja kādreizējo draudzes vajātāju un padarīja Viņu par Savu izredzēto apustuļi, lai nestu evaņģēliju pagānu pasaulei. Pāvila pagānu uzņemšana draudzē, balstoties uz tikai ticību vien, dažiem draudzē izrādījās pārāk grūti pieņemama rīcība – spilgts piemērs, kā aizspriedumi var traucēt mūsu misijai.